

cięstwo partii konstytucyjno-demokratycznej (K. D.) zwanej w skróceniu „Kadetami“, zwróciło uwagę powszechną, tembardziej, że mało kto dotąd wiedział u nas, jakie są — poza autonomią Polski, czego właśnie domaga się ono — jego cele i dążności. Historia powstania tego stronnictwa, jak zresztą i wszystkich innych partij politycznych w Rosji, jest niedawna. W r. 1904 powstał związek „oswobodźdzenia“, który zjednoczył cały szereg grup o kierunku opozycyjnym. Związek ten pokrył całą Rosję siecią grup samorządnych. Na jednym ze zjazdów powstał organ główny związku: „Rada“, której należy się zaszczyt zwołania słynnego zjazdu ziemców w dniu 19 listopada 1904 r. w Petersburgu, gdzie zaznaczono wytyczne punkty programu partii. W październiku następnego roku odbył się w Moskwie zjazd ziemców konstytucjonalistów i członków „oswobodźdzenia“ na którym postanowiono utworzyć partię konstytucyjno-demokratyczną i opracowano jej program. Tym sposobem partya utworzyła się z grupy „oswobodźdźców“ i części działaczy ziemskich i miejskich. W skład jej wchodzi: postępowa inteligencja, wybitni działacze społeczni, uczeni, literaci, grupy studentów i robotników, a także przedstawiciele wielu związków. Organami wykonawczymi partii są zjazdy ogólne i miejscowe, a nadto komitety centralne i gubernialne. Zjazdy ogólne uzupełniają i rozwijają program i dokonywują wyborów do komitetu centralnego, który kieruje działalnością całej partii. Ta dzieli się na dwa odłamy: lewica dąży do przedstawicielstwa jednoizbowego, prawica godzi się na parlament, składający się z izby wyższej i niższej. Oba odłamy jednak uznają miejscową autonomię kresów na podstawie przedstawicielstwa okręgowego. Partya domaga się wolności słowa, prasy, związków, zgromadzeń i mów, nietykalności mieszkań i jednostki, oraz powszechnego równoprawienia obywatelskiego, a temsamem przyznania praw wyborczych kobietom. W dziedzinie oświaty żąda partya demokratyzacji i centralizacji oświaty, nauczania powszechnego, obowiązkowego i bezpłatnego w szkole początkowej. Spraw wojskowych Kadeci nie dotykają wcale, za to doniosłych reform domagają się w sprawach rolnych i robotniczych, a także w kwestjach ekonomiczno finansowej natury. — W dziedzinie sądownictwa żąda partya konstytucyjno-demokratyczna rewizji ustaw sądowych i wprowadzenia skazania warunkowego i odpowiedzialności na zasadach ogólnych.

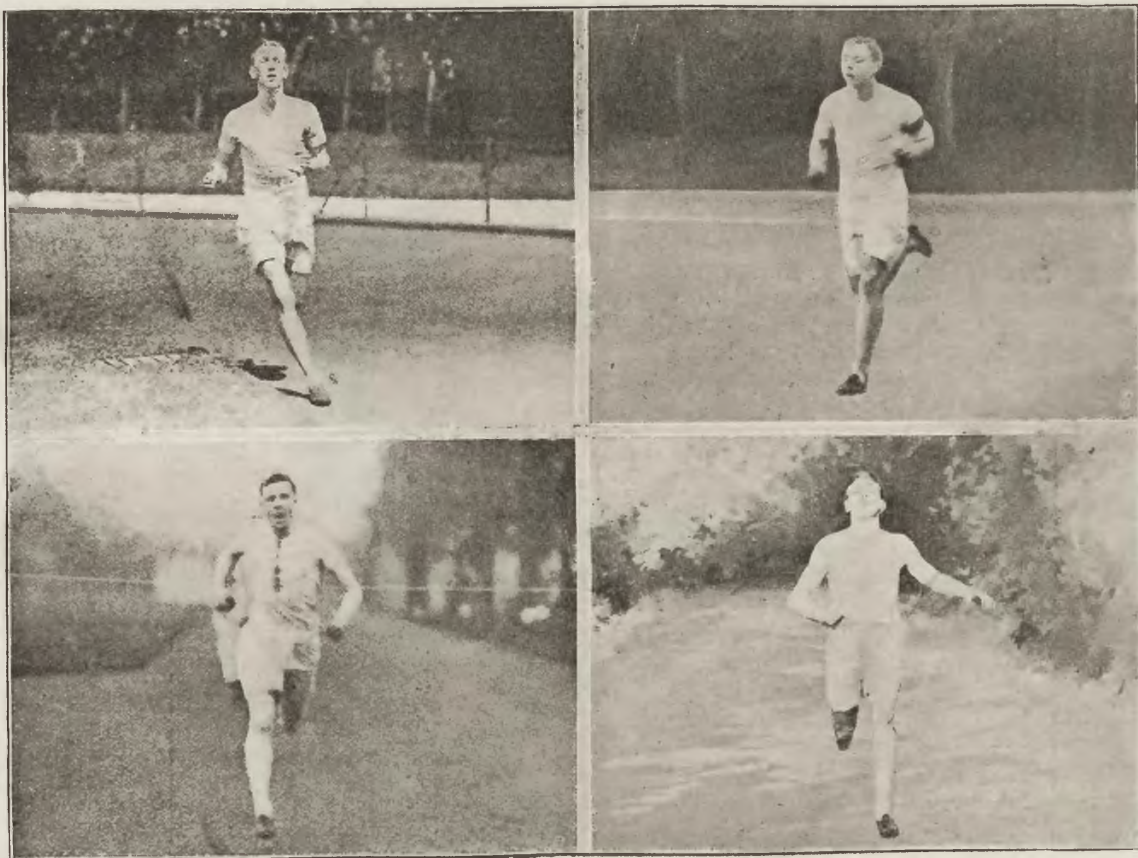
Pierwsze kroki parlamentaryzmu, a raczej przygotowań do niego w Rosji, zostające dotychczas wyłącznie pod rządami absolutnymi, zaciekały naturalnie cały świat, który pilnie zwraca uwagę na wybory w miastach i po wsiach rosyjskich, podobnie jak my śledzimy przebieg ich ze względu na to, która partya będzie miała większość w Dumie. To też niewątpliwie i naszych Czytelników zainteresują charakterystyczne obrazki wyborcze na podstawie fotografii,

zdejętych na miejscu podczas wyborów miejskich w Moskwie i w typowej wsi rosyjskiej.

Po wybuchu wulkanu.

Wezuwiusz od trzech niemal wieków bezustannie działa i nie zagrażał trwale okolicy: dla-

czego właśnie obecny wybuch był połączony z niebezpieczeństwem? — Otóż należy zwrócić uwagę, że wybuchy tego samego wulkanu mogą być rozmaite, stosownie do swej jakości i siły. Dość wspomnieć o wybuchu z r. 79, kiedy Pompei zostało zasypane warstwą żużli i popiołu, grubości na kilka metrów. Przeciwno tego rodzaju wybuchom niema

Igrzyska Olimpijskie: Najznakomitsi gimnastycy angielscy, którzy jako szybkobiegacze biorą udział w międzynarodowych zapasach na Igrzyskach Olimpijskich w Atenach.

Igrzyska Olimpijskie: Historyczna arena grecka, na której odbywają się wobec monarchów wielkie międzynarodowe zapasy na wzór starożytnych Igrzysk Olimpijskich.

żadnej rady, dobrze jeszcze, jeśli ludzie mogą uratować życie. Najzwyklejszym zjawiskiem jest stały wpływ lawy. Niema prawie turysty, któryby nie mógł się pochwalić, że podziwiał z zatoki neapolitańskiej białe dymy, dobywające się z krateru; siły wulkaniczne Wezuwiusza zostały w ostatnich latach niejako „oswojone“ dla ruchu turystycznego. Nocna wycieczka na górę, ziejącą ognistą lawą, była dla wielu podróżnych efektownym wspomnieniem, które ich kosztowało trochę podniecenia i niewiele odwagi.

Od r. 1872 nie wyrządziła nigdy lawa żadnej większej szkody; zadowolona się co najwyżej nieznacznie uszkodzeniem kolei Cooka lub sąsiednich plantacji. Sami okoliczni mieszkańcy jednak zachowywali się wobec tego zwyczajnego zjawiska zupełnie obojętnie, a raczej cieszyli się ze starego sąsiedztwa, które zwabiło tysiące ciekawych. Żeby to zrozumieć, trzeba pamiętać, że tylko najniższa strefa pochyłości Wezuwiusza jest

Zwycięstwo „Kadetów“: Scena z wyborów do Dumy państwowej, na wsi w głębi Rosji.